

the construction or reconstruction of social infrastructure. To support amalgamations of local communities according to the newly adopted legislation, the fund also provides funding for investment programs and regional development projects that are implemented as cooperation projects of local communities and projects for voluntarily amalgamated local communities.

The reform steps taken and an emerging consensus of all main stakeholders on the need for decentralization and regional policy reform create momentum for a new quality of multilevel governance in Ukraine which is both effective and close to the citizen. However, the practical realization and implementation of the reform agenda remain a major challenge. On the central level, the President, Government and Parliament have demonstrated political will to decentralize through the adoption of reform legislation. However, given budget and capacity constraints, the Government very much relies on external support for elaboration and implementation of the reforms [4].

References

1. Decentralisation at a crossroads. Territorial reforms in Europe in times of crisis. Council of European Municipalities and Regions, 2013.
2. Conceptualizing Decentralization and its Dimensions. Mohammad Agus Yusoff, Athambawa Sarjoon, Azmi Awang and Dori Efendi. *International Business Management* 10 (6): 692-701, 2016.
3. Monitoring the progress of reforms. Report for 9 Months of 2015, National Reforms Council, p. 20, available at http://reforms.in.ua/sites/default/files/upload/nationalreform_broshura4.pdf
4. Commission Implementing Decision of 2.12.2015 on the Special Measure 2015 for Decentralisation Reform in favour of Ukraine to be financed from the general budget of the European Union.

Мацедонська Н. В., к.е.н., доц.

Клівіденко Л. М., к.е.н., доц.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

ВПЛИВ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ НА СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ

Сьогодні в Україні відбувається поступовий процес бюджетної децентралізації. Вона має стати одним із засобів реалізації бюджетної політики країни. Ось чому, коли в країні відчувається нестача фінансових ресурсів, коли не дотримується принцип бюджетного федералізму, коли місцеві бюджети не мають достатнього обсягу власних коштів для покриття власних витрат – актуальним постає питання об'єднання територіальних громад, перегляд та перерозподіл повноважень місцевих органів влади, надання на підставі законодавства права на формування та використання фінансових ресурсів самостійно адміністративно-територіальним одиницям.

Оратівський район Вінницької області – економічно розвинений аграрно-промисловий, екологічно чистий район, з великий потенціалом розробки корисних копалин, виробництва будівельних матеріалів, привабливим інвестиційним кліматом, стійким ростом добробуту громадян.

Секція 3. Децентралізація управління регіональним розвитком і стратегії її проведення: досягнення та проблеми європейського регіоналізму й українські реалії

Територія Оратівського району ділиться на 4 функціональні зони з своєрідним використанням території [1]:

Перша – Оратівська, що включає територіальні громади Оратівської селищної, Зарудянської, Рожичнянської, Оратівської, Осинянської, Угарівської, Животівської сільських рад. Характерною ознакою цієї зони є розташування райцентру - смт. Оратів. У селищі міського типу знаходяться районні органи місцевого самоврядування і державної виконавчої влади, заклади культури, освіти, медицини, соціального забезпечення, інші районні організації та установи.

Економічно ця зона рівноцінно розвивається і як сільськогосподарська, і як промислова. Основні сільськогосподарські підприємства розташовані в смт.Оратів та селах Заруддя, Гоноратка, Рожична, Осична, Угарове, Животівка. У двох населених пунктах (смт. Оратів та с. Животівка) ведеться розробка надр. В інших населених пунктах необхідно провести геологічну розвідку запасів корисних копалин.

У Оратівській зоні розташовані основні рекреаційні ресурси району, які необхідно розробляти та використовувати.

Друга – Балабанівська, до якої належить територіальні громади Балабанівської, Фронтівської, Підвисоцької, Сабарівської, Юшківецької сільських рад.

Економічно ця зона має чітке сільськогосподарське спрямування. Основні сільськогосподарські підприємства розташовані в селах Балабанівка, Фронтівка, Підвисоке, Юшківці.

На території цієї зони є корисні копалини, але, на жаль, фінансових можливостей району не вистачає освоєння надр землі.

Третя – Чагівська, що включає територіальні громади Очитківської, Кожанської, Медівської, Великоростівської, Чагівської, Стрижаківської, Яблуновицької, Кошланівської, Лопатинської, Сологубівської сільських рад.

Ця зона розвивається як сільськогосподарська, так і промислова, при цьому частка промислового виробництва може в перспективі зростати. Саме у цієї групи впровадження децентралізації має зайняти центральне місце та сприяти розвитку економічного регіону та покращенню фінансового стану.

Четверта – Скоморошківська, до якої належать територіальні громади Чернявської, Скальської, Скоморошківської, Човновицької, Якимівської, Новоживотівської сільських рад.

Ця зона характеризується розвиненим сільськогосподарським виробництвом. Крім цього у 2012 році розпочато промислову розробку Староживотівського гранітного кар'єру, що дає поштовх до економічного розвитку цієї групи та створенню робочих місць. У цій зоні проходить автомагістраль Київ - Біла Церква - Тетіїв - Оратів - Гуменне.

Реформи бюджетної децентралізації 2017 року передбачають об'єднання територіальних громад. Ось чому гостро постає питання поєднання чотирьох функціональних зон у дві з розробкою стратегії розвитку на перспективний період.

Метою стратегії є створення умов для підвищення якості життя та добробуту населення на основі зростання конкурентоспроможності району, впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку економіки, забезпечення сталого розвитку на сучасній технологічній основі, комплексного економічного і соціального розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

Стратегія має передбачати систему пріоритетів, цілей та завдань і має стати джерелом оновлення, мотивації, позитивної «політики» і продуктивної влади. У ній повинно бути

Секція 3. Децентралізація управління регіональним розвитком і стратегії її проведення: досягнення та проблеми європейського регіоналізму й українські реалії

визначено 4 пріоритети, а саме: розвиток людського потенціалу, екологічна безпека та використання рекреаційного потенціалу, інвестиційно-інноваційний розвиток економіки, формування позитивного іміджу району.

В умовах бюджетної децентралізації реалізація Стратегії повинна здійснюватися на основі відповідного плану заходів, як складової програм економічного і соціального розвитку району на відповідні роки.

Основними інструментами реалізації Стратегії є:

- галузеві цільові програми;
- програми, направлені на вирішення комплексу проблем у певних галузях.

Фінансування програм буде здійснюватися за рахунок місцевого бюджету та інших джерел фінансування.

Отже, проводячи адміністративно-територіальну реформу місцевим органам влади необхідно об'єднати Оратівську та Балабанівську зону в єдину одиницю, а Чагівську та Скоморошківську – у другу. Отже, Оратівський район буде мати дві функціональні зони, що дозволить підвищити рівень економічного та соціального розвитку регіону.

Своєю чергою, таке об'єднання дозволить першій зоні розвивати переробку продукції сільського господарства. Зокрема, доцільно на промислову основу перевести виробництво борошна, використовуючи наявні млини в селах: Гоноратці, Осичній, смт. Оратові можуть в перспективі випускати борошно не лише для власних потреб, а й для реалізації хлібопекарським підприємствам і через торгову мережу.

У цій зоні сьогодні працює лише одне промислове підприємство - ТОВ «Оратів м'ясо». Однак, на базі виробничих потужностей Оратівського молокозаводу ВАТ «Вінницямолоко», ПАТ РП «Агромаш» можна утворити підприємства відповідно харчової та обробної промисловості.

Головним напрямком господарювання має стати в рослинництві – вирощування зернових культур, цукрового буряка, в тваринництві – виробництво молока та м'яса.

У подальшому варто розвивати промислове виробництво цегли на Фронтівському цегельному заводі. Також в цьому населеному пункті є нерозвідані запаси каоліну, які потребують інвестиційних надходжень до їх розробок. Поклади високоякісної глини в с. Юшківці є чи не найбільшими в районі. У перспективі тут можна побудувати потужне підприємство з виробництва 15-20 млн. шт. цегли на рік та керамічної плитки. У районі сіл Балабанівка, Сабарівка, Юшківці є поклади бурого вугілля, що можуть розроблятися для місцевих потреб.

Враховуючи що ця зона знаходиться в лісовій місцевості, має великий водний фонд, села, розташовані у живописній місцевості, є привабливими для організації відпочинку, зеленого туризму тощо.

У другій зоні доцільно розвивати переробку сільськогосподарської продукції, зокрема ПП «Чагівське» може здійснювати переробку молока та випускати товарну продукцію споживання.

У цій функціональній зоні слабо розвідані корисні копалини, за виключенням с. Яблуновиця, с. Кошлани, с. Чагів, де є чималі запаси глини, що може використовуватися для виробництва будівельної цегли. Цегельні заводи у селах Яблуновиця, Чагів, Кошланів можуть виробляти 3-5 млн. шт. цегли на рік, але для розробки надр необхідно оформити дозвільні документи.

У цій зоні масштабними темпами необхідно розвивати видобуток покладів граніту, розвіданих поблизу сіл Якимівка (Староживотівський гранкар'єр), Кам'яногірка, Скала,

Новожи́вотів. У с. Новожи́вотів розвідані великі поклади глини, що в перспективі дозволяє будівництво цегельного заводу з виробництва 15 млн. шт. цегли на рік.

На території зони проходять залізниця Черкаси – Оратів – Вінниця та автомагістраль Оратів – Вінниця, що підсилює її привабливість.

Ми вважаємо, що впровадження децентралізації сприяє зацікавленості місцевих органів влади проводити ефективну та обґрунтовану бюджетну політику спрямовану на покращення іміджу району, збільшення доходів населення, розвиток інвестиційно-інноваційної діяльності тощо.

Список літературних джерел

1.Розвиток Оратівського району за 2011-2015 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://orativrada.org.ua/>

Мельничук І.О., асистент
Національна академія статистики,
обліку та аудиту, м. Київ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПЕРЕРОЗПОДІЛЬНИХ ВІДНОСИН

Бюджет як інструмент реалізації функцій та завдань, що стоять перед державою сприяє розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту (ВВП) в країні. Враховуючи те, що рівень перерозподілу ВВП України та інших розвинутих країн світу через доходи бюджету є значним та може нівелювати процес зростання національної економіки, питання дослідження системи перерозподілу ВВП через дохідну частину бюджету набуває особливої актуальності в сучасних умовах.

Вагомий внесок у дослідження перерозподілу ВВП через бюджет зробили такі вчені, як Д. М. Серебрянський [1], К. В. Аврамченко, А. Л. Дешко, Я. А. Жаліло [2], та ін. Праці вказаних науковців забезпечили підґрунтя дослідження проблемних аспектів перерозподілу ВВП через дохідну частину бюджету, що уможливило здійснення їх поглибленого оцінювання.

Метою дослідження є аналіз перерозподілу ВВП через дохідну частину бюджету.

Валовий внутрішній продукт виступає ключовим джерелом формування доходів бюджету як в Україні, так і в інших країнах світу.

Рівень перерозподілу ВВП через бюджет відображає обсяг фінансових ресурсів держави, які перерозподіляються через систему державних фінансів, і свідчить про ступінь централізації фінансової системи. Масштаби перерозподілу ВВП через місцеві бюджети є одним з основних факторів, що впливають на темпи економічного розвитку регіонів [1, с. 50-51].

Нестабільність соціально-економічного життя та ряд інших негативних факторів обумовлюють необхідність здійснення прогностичної оцінки частки доходів місцевих бюджетів у валовому внутрішньому продукті.

Економетричний метод є найбільш поширеним методом прогнозування, що базується на виведенні трендового рівня. Рівняння лінійного тренду має вигляд:

$$y_t = a_0 + a_1 t \quad (1)$$